

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28.—	celo leto naprej . . . K 33.—
pol leta 14.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7.—	celo leto naprej K 38.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni modelji in prazniki.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor): 16 vin., parite in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ožira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi po nj:

celo leto naprej K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-29

Posredstva številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 25. januarja. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

VZHODNO BOJIŠČE.

Pri armadi generalobersta von Tersztvanszkega uspešno podvzetje nemške napadalne čete. Sicer na vzhodni fronti južno od Pripiata nikjer večjega bojnega dela.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 25. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadska skupina generalfeldmarš. prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

V Artoisu, med Ancro in Sommo in na fronti ob Aisni se je bojno delovanje artiljerije in metal min od časa do časa ojačilo. Večkrat je prišlo v predpolji pozicij do spopadov izvidnih oddelkov. Jugovzhodno od Berry au Bacu, severozapadno od Reimsa so vdrele pruske in saksonske čete v senu v francoske järke ter se vrnilo po hitem boju z enim častnikom, 30 vjetimi in 2 strojnima puškama nazaj.

Armadska skupna nemškega prestolonaslednika.

Z odločnim prijemom se je posrečilo ob višini Combrea dvema izvidnikom nekega hanoveranskega rezervnega polka premagati trikratno premoč neke francoske postojanke ter se vrniti z eno strojno puško v lastne črte. V Vogezi se je ob Hilsenfirštu ponesrečil sunek francoskega štrafunskega oddelka. Javno vreme je podpiralo obojestransko letalsko delovanje.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadska fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Na obeh straneh reke Aa nam je dal napad na več ruskih gozdnih postojank v višini 10 km 14 častnikov, 1700 mož in 3 strojne puške v roke. Močen protisunek pripeljanih rezerv ni mogel ovreči našega prodiranja. Zapadno od Lucka so vdrele čete renskih polkov v naskoku v gozdne pozicije pri Semerluskih ter napravile 14 vjetih.

Armadska fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

Boji lovskih oddelkov in le osamljen močnejši artiljerijski ogenj se ponavljajo dan na dan. V zasneženem gorovju med dolinama Casinu in Putno smo odvzeli sovražniku 50 mož.

Armadska skupina gfm. v. Mackensena.

V romunski ravnini je vladal pri hudem mrazu v splošnem mir. Ob Donavi topovski ogenj z brega na breg in praske med postojankami.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Ognjeni napad v loku Črno in boji brez pomena v ravnini Struma. Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Nemško večerno poročilo.

Berolin, 25. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča, 25. januarja zvečer.

Na zapadnem bregu Mose živahno bojno delovanje na Mort Hommu, sicer na zapadni fronti ničesar bistvenega.

Na vzhodu so naše čete na obeh bregovih reke Aa napredovale.

Tisza o Wilsonovih predlogih.

Budimpešta, 25. januarja. V večerajšnji seji ogrskega državnega zbora je interpeliral poslanec Lovassy (Karolyjeva stranka) vlado, ali je pripravljena delovati na to, da postanejo Wilsonovi principi podlaga za mirovna pogajanja. Grof Tisza je odgovoril:

Pred vsem hočem poudariti, da je bil naša zun. politika tudi med vojno miroljubna in da pozdravljamo v skladu s svojim stališčem med vojno in s svojo započeto mirovno akcijo s simpatijo vsako stremenje napraviti mir. Zato smo tudi pripravljene nadaljevati z izmenom misli z Zedinjenimi državami, seveda v sporazumu z našimi zavezniki.

Pred vsem moram konstatirati, da dela predsednik Zedinjenih držav razliko med našim odgovorom in odgovorom naših sovražnikov, da je ententa izjavila, da je pripravljena pričeti s pogajanj, da pa bo stavila take pogoje, ki se ji zde sprejemljivi za sovražnika in morejo tvoriti podlago za trajen mir. Pri tem pa pomenijo našeti pogoji najmanj razdelitev monarhije in osmanske države. Ta odgovor je torej uradno naznanilo vojne, naperjene na naše uničenje, ter nas sili braniti se tako dolgo, kakor obstoja ta vojni cilj. Pod takimi pogoji, mislim, ni dvoma, katera skupina držav je ovira za mir in katera skupina stoji mislim predsednika Wilsona blizu.

Predsednik Zedinjenih držav se je postavil proti miru, v katerem vsili zmagovalcem premaganecem svojo voljo, ki bi jo smatrala ena stranka za ponižanje in neznosno žrtev, tako da bi ostalo premaganemu želo maščevanja. Iz tega sledi jasno, da obstoja, dokler nam nasproti stoječe

države ne izpreme svoje vojne cilja, nepremostljivo nasprotje med njihovim stališčem in mirovnim ciljem Zedinjenih držav.

In narodnostni princip: Mislim, da smo si edini v tem, da vse javno mnenje Ogrske odobrava narodnostni princip in da želi prosti razvoj in napredek narodov. Narodnostni princip pri snovanju narodnih držav pa more priti v poštev le tam, kjer žive narodi v jasno zarisanih etnografskih mejah in v kompaktnih masah na zemlji, sposobni za ustanovitev države. V takih teritorijih pa, kjer prebivajo razna plemena in razni narodi mešano, je nemogoče, da bi vsak narod tvoril zase posebnost državo. Tam se da ustvariti le država brez nacionalnega značaja ali pa ji da značaj tisti narod, ki prevladuje po svojem številu in svoji veljavi. V takih razmerah je zato mogoče uveljaviti narodnostni princip le v onem omejenem obsegu, ki ga izraža Wilson z zahtevo, da se morajo ustvariti za vsak narod garancije za njega življenje, bogosluzje, ter individualni in socialni razvoj. Menim, da ta zahteva ni nikjer tako vresničena, kakor v obeh državah monarhije.

Soglašamo torej popolnoma z Wilsonovimi zahtevami, ki sem jih prečital, in skušali bomo ta princip v naši neposredni bližini kolikor mogoče vresničiti.

Ponavljam le, da smo zvesti svoji tradicionalni politiki in zvesti svojemu v mirovni akciji zavzetemu stališču, skupno z našimi zavezniki pripravljene vse storiti, kar bi zagotovilo evropskim narodom blagoder trajnega mira. (Splošno pritrdjevanje.)

Oficijelno berolinsko mnenje o Wilsonovi poslanici.

Berolin, 25. januarja. (Kor. ur.) Tukajšnji listi presoja Wilsonovo spomeniko povsem s spoštovanjem in priznavajo njeno visoko etično resnost, ne priznavajo pa ji nobene posebnosti praktičnega pomena. Glede praktičnih predlogov, ki jih stavlja Wilson, se poudarja, da bi bilo ententi gotovo težje na nje odgovoriti, kakor pa centralnim državam. Ako vzamemo le zahteve po svobodnem dohodu k morju in po enakopravnosti malih narodov, nastane samo od sebe vprašanje, kako spraviti Gibraltar, Sueški prekop in Singapore v sklad s svobodnimi morskimi cestami. Kar se tiče enako-

pravnosti malih narodov, se poudarja, da je Avstro-Ogrska, ki združuje številne male narode, vedno skrbela za največjo svobodo teh narodov, med tem, ko temelji angleško gospodstvo na zatiranju malih narodov.

Wilsonov najbližji korak.

Inozemski listi javljajo: Začetkom februarja bo Wilson svojo mirovno akcijo nadaljeval. Tokrat bodo njegovi predlogi konkretnije formulirani. »Westminster Gazette« pričakuje, da bo Wilson sporočil ali-irancem nemške pogoje, ozirna ako jih še ne pozna, da bo Nemčijo pregovoril, naj mu jih sporoči.

Iz Washingtona poročajo, da Wilsonova poslanica ne vsebuje ničesar, kar bi storilo odgovor potreben. Vendar pričakujejo od obeh strani odgovora.

Senat je odklonil predlog republikanskega senatorja za podrobno debato o Wilsonovi poslanici. Zeneva, 25. januarja. V ameriškem senatu je predlagal senator Stone resolucijo, ki pozivlja predsednika, naj prične novo direktno mirovno akcijo pri vojujočih se državah.

Ententa bo odgovorila na Wilsonovo poslanico.

Zeneva, 25. januarja. »Journal des Débats« oficijozno naznanja, da bodo podale četvervezne države skupno izjavo o Wilsonovi poslanici. Med kabineti se že vršijo tozadevna pogajanja.

Bonar Law o Wilsonu.

Rotterdam, 25. januarja. Minister Bonar Law je izjavil na shodu v Bristolu: Nemci so dobili od nas odgovor, ki jim gre. Wilsonova poslanica je poštna beseda. Nemogoče pa je, da bi Wilson presojal stvar z istega stališča, kakor mi. Narod velike nevtalne države se mora držati nevtalno. Mi pa se bojujemo, mi nismo nevtalni, mi vemo, da so zločini, ki jih povzročajo vojna, majhni napram zločinom, ki so vojno povzročili. Wilson upa, da bo zagotovil mir z mirovno ligo. To pa ni mogoče, kajti Nemci se ne držijo nobenih pogojev. Zato moramo najti druga sredstva, da napravimo tem strahotam konec.

Glasovi časopisja.

»Frankfurter Ztg.« citira nekatere ameriške liste, ki razpravljajo o Wilsonovi noti. »Evening

World« poudarja, da je Wilsonov načrt, akoravno je le deloma jasno formuliran, največji, kar jih je civilizacija pridobila iz izkušnji vojne tragedije. »Evening Sun« pravi baje, da kaže adresa Wilsona kot največjo ameriško opasnost, ki ogroža vse države, izvenredni Nemčijo in Avstrijo. »New Republic« piše: Naklonjenost demokracije za stvar entente se bo povsodi neizmerno povečala, če bo Anglija princip, ki naj velja za Češko, uveljavila tudi za Irsko in če bo Rusija priznala, da morajo gotovi od nje zatirani narodi postati svobodni.

»Köln. Ztg.« javlja: »Evening-post« trdi, da je splošen vtis, ki ga je napravila Wilsonova poslanica v senatu ta, da je poslanica manifestacija za Nemčijo. Angleški veleposlanik je posebno potr. Senator Stone je prepričan, da bo imela poslanica dalekosežne posledice. Nevtalni diplomati pravijo, da je v poslanici toliko nemških sledov, kakor da bi jo bil sestavil nemški veleposlanik Bernstorff. Ves govor je smatral kot ostro odgovor na ententine note. Na poslaništvi ententnih držav vlada mrzlično razburjenje.

Bern, 25. januarja. Pariški časopisje priznava Wilsonove dobre namene in poudarja, da soglašajo njegovi splošni nazorji o narodnostnem principu z nazorji entente. Wilson da govori kot nevtalen Amerikanec, katerega stališče je za obe stranki nesprejemljivo. Reakcionarno časopisje ostro kritizira stavek o miru brez zmage, češ napadena ententa si mora izvojevati zadoščenje.

Bern, 24. januarja. (Kor. urad.) Nemško-švicarski listi soglašajo brez pridržka z Wilsonovim postopanjem, ne zakrivajo pa, da je marsikaj v Wilsonovi poslanici ostalo nejasno in menijo, da Wilsonovi predlogi očitno ugovarjajo namenom obeh bojujočih se strank. Zahteva svobodnih morij mora jako ozloviti entento, kajti bila je najvažnejši vojni cilj osrednjih držav, zlasti Nemčije. To je veliko ojačenje nemške pozicije, da Amerika tako brez ozirov nekaj zahteva, za kar je stopila Nemčija v vojno. »Neue Zür. Post« meni, da ako bi bil sporazum glede te nemške zahteve z ameriškim posredovanjem mogoč, bi se mogel zgraditi most med Nemčijo in Anglijo, po drugi strani bi mogla izvedba zahteve direktnega dohoda do morja napraviti poravnavo med Nemčijo in Rusijo.

LISTEK.

Tovariša.

(Tilen Eppich)

(Dajle.)

»Ne splača se, saj naju poznajo. Leto dan je, kar sva bila tu. Lohio vem, da bodo pripravili, ko naju z gledajo, denar že vnaprej. Vsaka hiša ima svoje berače, vsak berač ima svoje hiše in star berač ima, prednost pred začetniki. Ali misliš, da bi ti zamerili, ko bi prišel brez lajne?« Damjan je molčal.

Matevžek je pristavil hudo-mušno:

»Pravzaprav si neumen, da nosiš tako velikanske orgle s seboj, saj nosiš že tako velik križ, pa si nala-gaš še drugega. Ali nisi pametni mlajši, ki nosijo na prsih škrinjico, ki se navije z mezinco, pa brenči kakor čmrli po pet minut? To je njihova koncesija.«

Matevžek je počakal, a Damjan, ki je bil užaljen je še vedno molčal.

Se enkrat je dregnil Matevžek: »E, mlajši svet gre naprej. Glej, ti godeš in godeš pred hišo, pesem za

pešmijo, pa čakaš pohleвно, med tem ko stika mlajši naglo okrog ter pobira groše. Nauči se molitvico, ki jo ponavlja od prve do zadnje hiše tako glasno, da se mu cedijo sline po bradi, pa zavija oči in krivi hrbet, kakor bi bil božjasten.«

»Molči, ne zbadaj me — se je oglašil tiho Damjan. Zaganjal se je pes na verigi. Po cesti se je pripodila cela jata razoglavih, bosonogih, zaprašenih, umazanih otrok. Matevžek jih je pogledal s svojim velikim jezim očesom in obstal so kakor ukopani.

V zvoniku je bilo štiri, še enkrat je zaklenkalo, potem pa utihnilo.

Matevžek je prenašal lajno na nltkem stojalu s težavo, z obema rokama od hiše do hiše. Ko je Damjan vrtil in vrtil, zibaje glavo na desno in levo, je hodil Matevžek ob hišah gor in dol ter kričal na ves glas, proseče, z razprostrtimi rokami:

»Usmiljenje ljudje krščanski, usmiljenje z onim tam, ki je izgubil luč oči, pa z menoj, pa z menoj, ki ga vodim potpežljivo na eno oko. Darujte siromakom, plačilo vas čaka tam gori.«

Kadar je končal — »tam gori, — je pogledal vselej k nebu, potem pa začel z nova. Obraz mu je gorel,

žile na vratu so bile napete, dihal je z globoko sapo. Ponekod je izginil v hišo. Ko se je spet prikazal na pragu, je že kričal. Ponekod so mu donšali krajcarje otroci.

Kadar je prenašal lajpo, se je odkašljeval.

Ponekod so dajali kruh in slani-no. Tako miloščno je spuščal v majhno vrečo, ki mu je visela ob boku. Damjan pa je vrtil skoro brez pre-stanka ročico tako, da so samo trenotno utihnile piščali.

Dospela sta do zadnje hiše, še enkrat je zaviskalo in še enkrat zalokalo, Matevžek je pobral zadnji krajcar in umolknil so orgle.

Zavila sta v krčmo. Prinesli so jima liter vina, Matevžek je položil na mizo črnega in belega kruha, par kosov slanine zraven in večerjala sta kakor pred enim letom na istem mestu ponižno, prav zadovoljno. Menila se nista dosti. Matevžek je bil žejen, pa je naročil še pol litra. V noge jima je lezla utrujenost.

Sedela sta tako, vsak s svojimi mislimi kakor dva dobra, stara tovariša. Matevžek je dejal na kratko:

»Vroče, soparno bo jutri.« Damjan je pokimal.

»Veš kaj Damjan? Zjutraj in po-poldan do mraka bova počivala. Kdo

bo hodil v taki vročini? Proti noči bova odrinila, pa kakor dva mlada fanta spočito romala.«

»Pametno —« je pritrdil Damjan, ko je dveh še vedno nekaj v ustih, — napalila sta si pipe.

S ceste se je začulo zvonjenje kravjih zvoncev. Pastirji so gnali s pašo. V kuhinji je zaropotalo, pripravljali so večerjo.

Spuščal se je mrak na strehe, padal na dvorišča, prihajal v krčmo. Prikazal se je krčmar. Matevžek ga je prosil prenočišča.

Krčmar je dovolil kakor navadno.

Damjan je pustil lajno v krčmi pri peč, samo ročico je vzel s seboj.

Na nebu so se prižigale zvezde, ko sta se spravljala spat. Matevžek je vodil Damjana za roko v skedenj.

Drugi dan sta počivala na trati za hišo.

Ko se je nagnilo solnce, sta hodila kakor prejšnji dan po cesti iz trga proti mestu.

Hiše so ostale že daleč za njima, na obeh straneh ceste spet sama polja daleč do gozdov. Ko sta bila tako na samem, je postal Matevžek zgovornejši.

(Dajle prib.)

Velike priprave v Italiji.

Budimpešta, 24. januarja. »Pesti Hirlap« poroča iz Lugana: Na italijansko bojišče so dospeli številni francoski topovi. V Benetkah z vso naglico delajo utrdbe, posebno se utrjuje črta Brenta-Po s številnim okoli. Italijanska zračna sredstva so podvojena. Kakor znano že, je izjavil general Porro svojim prijateljem, da se odloči vojna v juliju, najkasneje v avgustu, dostavil pa je tudi, da na poletje bodo izčrpale vse bojujoče se stranke.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

24. januarja. V tonalskem odseku smo pregledali z ognjenimi valovi v noči od 22. na 23. t. m. sovalne smučarje, ki so skušali približati se našim pozicijam. V Trentinu včeraj običajni artiljerijski dvoboj. Naša artiljerija je poškodovala nekatere sovražne pozicije. Na julijski fronti je bilo artiljerijsko delovanje silnejše vzhodno Gorice kakor tudi med Boneti in doberdolskim jezerom na Krasu. Nekaj izstrelkov je padlo na jeden naših lazaretov, ne da bi napravili škodo. Zadnjo noč je bil sovražni protinapadalni poskus na naše jugovzhodno Gorice zavojevane jarke z brzo pomočjo naše artiljerije gladko zavržen.

Plazovi v italijanski vojni zoni.

Dunaj, 24. januarja. »Politische Correspondenz« poroča, da je plaz ubil italijanskega polkovnika Valentinija in veliko število vojakov. Valentini je bil izmed najodličnejših častnikov italijanskega generalnega štaba in pred kratkim mu je bila poverjena naloga, da poravnava spore med Cadorno in Porrom.

Italijansko municijsko ministrstvo.

Pričakovati je povišanje državnega podtajništva za municijo v municijsko ministrstvo. Minister bo najbrže general dall' Olio.

Kriza v Italiji?

Bern, 24. januarja. »Popolo d'Italia« sodi, da stoji Bosseliev kabinet pred krizo. Katoliška društva v Rimu so imela 17. t. m. veliko zborovanje, na katerem se je ostro napadalo vojne hujšave. Omenjeni list poroča, da je pričela Giolittijeva stranka v Rimu energično politično delovanje. Iz Lugane poročajo 24. t. m., da je Giolitti došel v Rim.

Lugano, 23. januarja. Italijanskega mornariškega ministra napada časopisje radi eksplozij na italijanskih križarkah in dostavlja, da je on odgovoren za te eksplozije. Nekateri listi zahtevajo, da se minister nemudoma odstrani. Vse časopisje zahteva ustanovitev municijskega ministrstva.

Boji v Tripolitani.

Lugano, 22. januarja. Kakor se uradno poroča, so italijanske čete pod generalom Latiniem 16. t. m. pri Zuari na tripolitski obali, 100 kilometrov zapadno Tripolisa, poglavi v beg 5000 mož arabskih juvovskih čet pod Sulejmanom el Barunijem po peturnem težkem boju. Po tem uradnem poročilu so pustili urojenici 408 mrtvih na bojišču. Italijani cenijo njihove skupne izgube na 1000 mož. — Iz tega poročila sledi, da so urojenici spodbili Italijane iz zaledja in jih sedaj napadajo na obrežnih točkah, kjer so se mogli Italijani držati doslej pod varstvom svojih brodnih topov.

Boji na morju.

AMERIKA PRIZNAVA ENTENTNE OBOROŽENE TRGOVSKE LADJE.

Washington, 24. januarja. (Kor. urad.) Reuter. Vojni urad je odredil, da se naj postopa s trgovskimi ladjami, ki so oborožene izključno v obrambne svrhe, če se poslužujejo Panamskega prekopa ravno tako, kakor z drugimi trgovskimi ladjami.

K pomorski bitki.

Berolin, 25. januarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: O pomorski bitki v Hooftenu izvemo še to-le: Dne 23. t. m. proti 8. dopoldne smo opazovali devet angleških rušilcev, od katerih se je eden potopil. Od ostalih 8 rušilcev je priplulo sedem k potapljačju se ladi, osmi pa je ležal mirno v večji daljavi. Zdi se, da potapljačja se ladja sploh ni imela nobene čolna. Potapljačja se ladja je bila s poveljniškim mostičem in do dimnikov v vodi. Moštva ni bilo videti. Najbrže so je druge ladje prevzele. Imel smo vtisk, da je ladja izgubljena.

Nemška brodolovska ladja.

Berolin, 25. januarja. (Kor. urad.) Glasom poročila lista »Aftonbladet« iz Pariza je izjavil brazilski mornariški minister da se vest, da bi bila potopila angleška križarka »Olasgow«

nemško pomožno križarko, ne potrjuje.

Berolin, 24. januarja. (Kor. urad.) Nova »Möve« ima baje, kakor poročajo razni listi, ime »Vinette«.

O potopljenem podmorskem čolnu.

Berolin, 25. januarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Poveljnik nedavno v Cadix doselega rušilca »Delfina« trdi, da je 14. t. m. ob 8. zjutraj 14 morskimi milj od Huelve potopil nemški podmorski čoln »U 56«. S tem konstatiramo, da ne gre niti za »U 56« niti za kak drug nemški podmorski čoln.

Z ostalih bojišč.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

24. januarja. Romunska fronta. Pri Galacu artiljerijski ogenj; pri Tulci infanterijski ogenj in ožen strojnih pušk med izvidniki in sovražnimi oddelki, ki stražijo severni breg toka Sv. Jurja. Nasproti Mahmudiju, Karabusi in Prislavi smo z artiljerijskim ognjem razpršili slabotne sovražne oddelke.

24. januarja. Makedonska fronta. V okolici Bitolje artiljerijsko delovanje. V loku Črne samo mestoma živahen topovski ogenj. V pokrajini Moglene ožen topov in pušk. V dolini Vardarja je poskusil sovražni oddelek prodreti ob desnem bregu Vardarja, mi pa smo ga prepočili. Ob Strumi malo topovskega ognja in boji patrolj.

Zveza med albansko in makedonsko fronto pretrgana.

Bern, 22. januarja. (Kor. urad.) »Petit Parisien« javlja: Iregularni četaši so pred nekaj tedni pretrgali od Italijanov razpostavljeno zvezo med Santi Quaranta in Bitoljem.

RUSKO URADNO POROČILO.

23. januarja. Zapadna fronta. Ob Stohodu so prekoračili v pokrajini južno od Svidnikov pod Starim Mosorjem naši izvidniki prvo sovražno črto žičnih ovir ter se približali drugi črti. Ko je sovražnik zapazil gibanje, je začel močno streljati s topovi ter je nekako ena stotinja pod zaščito topov pričela z ofenzivo. Naša artiljerija zadržuje južno od Starega Mosorja ofenzivo.

Brusilov se ustrelil?

Iz Stockholma poročajo, da se je poveljnik ruske armade v Galiciji in Rumuniji Brusilov ustrelil.

Francoska zmruže.

V Parizu je prišlo te dni večkrat do prav hudih demonstracij zaradi pomanjkanja premoga. V nekaterih pariških predmestjih so trgovine zaprte, ker se boje da bo ljudstvo plenilo. Ponekod v provinciji so vpeljane nakaznice za premog. V zbornici je na tozadevno interpelacijo obljubil minister Herriot, da bo ta petek odgovoril na interpelacijo, da pa vlada ne more delati čudežev.

Homatije na Grškem.

Zadoščenje Grške za dogodke 1. decembra.

Atena, 25. januarja. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Grška vlada je oddala včeraj poslanikom aliranih držav uradni spis, v katerem pravi: V zvezi odgovora na ultimatum aliranih vlad z dne 28. decembra 1916 (8. januarja 1917) podaje kraljevska vlada poslanikom Francije, Velike Britanije, Italije in Rusije svoje formalno opravičenje radi obžalovanja vrednih dogodkov 18. novembra (1. decembra). Svečana ceremonija pozdravov pred zastavami alirancev se bo izvršila prihodnjo soboto pred Zappeionom. Poslaniki aliranih držav jej bodo prisostvovali v uniformi, istotako admiral, ki kot vrhovni poveljnik zapoveduje aliranim pomorskim bojnim silam, kakor tudi zastopniki aliranih mornaric.

Pariz, 25. januarja. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Zbornica se je odločila z 269 glasovi proti 187 za tajno sejo, v kateri se bodo razpravljale interpelacije poslancev Ferryja in Abramija o dogodkih na Grškem.

Ogrski državni zbor.

Včeraj je ogrska poslanska zbornica nadaljevala razpravo o izjemnih naredbah, izdanih za čas vojne. Poslanec Vaszonyi je očital vladi, da izdaja svoje navedbe proti draginji vedno prepozno, vsled česar procvitata špekulativstvo in goljufija, ljudstvo pa trpi pomanjkanje. Zahteval je splošno volilno pravico.

Predsednik je poklical poslance Rakovszkega k redu, ker je bil zavpil poslancu Erdelyju: Zagovornik panamistov.

Poslanec Rakovszky je priznal, da je rabil ta izraz in ga prekalcal, a rekel je, da nikakor ni dopustno, da razni poslanci nabirajo ogromna

premoženja, med tem, ko trpi in kravi na bojiščih na milijone ljudi.

Ministrski predsednik grof Tisza je dejal: Poslanec Rakovszky je trdil, da so si posamečni poslanci napravili velikanska premoženja. S to trditvijo je izrečena tako težka obdolžitev proti posamičnim poslanecem, da mora Rakovszky navesti konkretne podatke. Če tega ne stori ali če obdolžitve ne prekliče, potem ne bom izrekel sočbe o njegovem postopanju, ker bi tega ne mogel storiti s parlamentarnimi izrazi.

Poslanec Rakovszky: V past gospoda ministrskega predsednika ne pojdem. Za to, kaj sem sam sebi dolžan, ne priznam ministrskega predsednika za sodnika.

Rakovszky je bil vnovič poklican k redu.

Razne politične vesti.

= Manifestacija predsednikov zveznih parlamentov.

Te dni so imeli predsedniki zveznih parlamentov, nemškega, avstrijskega, ogrskega, turškega in bolgarskega, predsednik hrvatskega sabora ni bil povabljen, akoravno ima sabor tudi značaj parlamenta) v Berlinu večdnevni sestanek. Pojedine in slavnosti je zaključil sprejem v predsedstveni dvorani nemškega državnega zbora v Berlinu. Pri tej priliki so izročili predsedniki parlamentov zveznih držav predsedniku dr. Kämpfu sledečo izjavo s prošnjo, da naj se objavi: »Ko zapuščamo nemško prestolno mesto smo primorani, da izrazimo v kratkih besedah, kar nam leži na srcu pri našem končanem posetu. Naš sestanek se je izvršil v času, ko so narodi naše zveze odgovorili na napoved osvojevalnih ciljev naših sovražnikov z novim soglasnim poudarkom, da hočejo zmagati. Naj zahtevajo predstojeci boji kakršnekolik žrtve, mi jih bomo žrtvovali v pravični obrambi proti sovražniku, ki je brez sramu razkril svoje roparske in uničevalne načrte. Krepko in trdno so naši narodi pripravljeni, da odbijejo vsak nov naval in se neomajno odločeni za boj, dokler ne bo izvojevana zmaga. Izjavljajoč to, vemo dobro, da čuti srce našega naroda z nami. Toda vse naše misli se obračajo sedaj k našim junaškim sinovom, ki se bojujejo na življenje in smrt. Njim pošiljamo skupen pozdrav domovine. — Predsednik bolgarskega sabora dr. Vačev, predsednik avstrijskega državnega zbora dr. Julij Sylvester, osmanski predsednik Hadži Adil, predsednik ogrske poslanske zbornice Elemer pl. Smioncsich.« — Ko so se predsedniki po obisku v državnem zboru poslovili po obisku v državnem zboru poslovali pri zajutruku od dr. Kämpfa, se je ta iskreno zahvalil za podano izjavo. Pridružil se je iz vsega srca izjavi in se poklonil gospodom zveznih držav, ki na tolikih frontah na morju in na suhem združeno odbijajo naval sovražnikov, praneč čast in svobodo naših dežel, kakor tudi genialnim vojskovodjem. Predsedniki so se po petdnevem bivanju v Berlinu podali v cesarski glavni stan.

= Politika in kupčija na Ogrskem. V ogrskem drž. zboru je ministrski predsednik grof Tisza obširno razpravljajal o obdolžitvah, da so različni poslanci intervenirali za vsako vrstne liferante. Ministrski predsednik je povedal, da mu je ogrski minister Roszner s privoljenjem vojnega ministrstva spomladi in poleti 1915 sestavil zapisnik tistih poslancev, ki so zaradi vojnih dajatev posredovali pri vojnem ministru ali pri kakem referentu. Med njimi so tudi taki, katerih nesebičnost je vzvišena nad vsak dvom. Ministrski predsednik je na to navedel imena sedemnajstih poslancev, ki so intervenirali za različne vojne liferante, a je poudaril, da se tiče ta izkaz le prvih mesecev vojne, sicer pa da od poletja 1915 ni noben ogrski poslanec več interveniral v taki stvari. Nekaj slučajev se je zgodilo, v katerih je brezdomna materialna interesiranost dotičnih poslancev. Tak je slučaj poslanca Kkonstantina Burdie, ki je svoj mandat že odložil, dalje slučaj poslanca Ivorske, ki je v sodnih rokah, in slučaj poslanca Nandanyja, ki je tudi že rešen. Potem sta dva poslance, glede katerih ni dokazano, da sta ravnala iz materialnih interesov, ki jih pa ministrski predsednik vendar prosi, naj izstopita iz vladne stranke. To sta poslanca Baross in Nikolaj Pessa.

= Mestna nevtiralnost.

»Naša rajna nevtiralnost« je naslov članka v »XX. stoletju«, iz belgijskih vladnih krogov, ki pravi: Belgija ni več nevtiralna in tudi po vojni ne bo več nevtiralna. K temu pripominja »Berliner Bund«, ali niso take besede voda na mlin nemških aneksionistov?

Razkol v Sloveniji.

Pod tem naslovom objavlja glasilo hrvatske križarske socialne stranke »Novine« informativen članek o položaju in pojavi v slovenski klerikalni stranki. Članek je datiran iz Ljubljane in prihaja očividno od prizadete strani. Podpisan je z M. »Novine« pišejo:

Prvokrat je slovenska katoliška stranka razpadla v dve in danes ni slišati ne v Ljubljani ne v ostali Sloveniji imena Slovenska ljudska stranka — temveč danes imamo le še »Susteršičevce« in »Krekovce«. Na običnem zboru »Zadružne zveze« so glasovali za Susteršiča, ker je deželni glavar, mnogi odvisni elementi, vse zadruge, na katere so pritisnili župani in one, v katerih odločuje starejša duhovščina.

O vzrokih razkola pravijo »Novine«: Že nekaj let so opazili podučeni krogi, da zasleduje Susteršič z neobičajno ljubosumnostjo naraščanje Krekove avtoritete. Tu in tam so se pojavljala med obema resna nasprotstva. Se pri razpravljanju o povišanju učiteljskih plač v deželnem odboru je moral Krek svojo težnjo po pravični ureditvi tega problema zapostaviti, ker je Susteršič vsak hip stavljal kabineto vprašanje. Najbolj so sledili Susteršičevemu delovanju z nezaupanjem Hrvati in v razgovorih s hrvatskimi politiki je moral Krek čisto zavračati njihove sumnje, ker jim je postopanje predsednika dajalo malo zaupanja v samo stranko. To kar je skušal Krek preprečiti, se je moralo sedaj zgoditi.

Razdor je pričel Susteršič s tem, da je osebno in s pomočjo svojih ljudi poskušal dobiti kranjsko duhovščino na svojo stran. Sestajale so se skupščine, prirejale so se sestanki, mislili so Susteršičevci na vsakega posameznega župnika in duhovnika ter pošiljali ljudi, da ga pridobijo zase. Krek ni proti temu storil ničesar, tudi tedaj ne, ko je Susteršič sklical skupščino svojih ljudi ter poslužil se trika izključil Kreka in prof. Jarca iz stranke, niti tedaj, ko je gonil Krekove ljudi iz deželne službe, jih preziral pri napredovanju, brisal njihove vojaške reklamacije itd.

Seveda, razen Susteršičeve ambicije so povzročila razkol tudi idejna nasprotstva. Ogrski »Arbeiterwille« označuje boj med Susteršičem in Krekom kot boj širokih narodnih mas z interesi buržoazijske skupine, ki je hotela zagotoviti svojo oblast. Ta karakteristika je prilično dobra, ker kdor pozna prilike na Kranjskem ve, da bi volitve izpadle za Susteršiča nekoliko drugače, kakor zadnjikrat. V zvezi s tem morem razumeti, zakaj Susteršič tako forsira, da bi prišlo do kooperacije vseh slovenskih strank po načrtu, po katerem bi on imel vodstvo, dočim razbija jedinstvo svoje stranke. Gre mu za organizacijo, ki bi mu naj zagotovila deželnozborske mandate.

V boj med klerikalno demokracijo in buržoazijo je zapletel Susteršič tudi del duhovščine, še več, dobil je nekatere na svojo stran. Mlada katoliška posvetna inteligenca se je pričela krepko razvijati in z njo tudi socialni in politični program, ki ga je prevzela od Kreka. Mnogi Krekovi nazori pa so bili za starejšo duhovščino »novotarije«, ki dišijo po socializmu. V to dispozicijo je znal Susteršič spraviti še bojazen, da bodo mladi posvetnjaki odvzeli duhovščini društva in politiko. »Ali smo za to delati, da nekoliko neodgovornih nemaničev gospodari z našo imovino? Ali naj prepustimo vodstvo naroda tujim ljudem? — tako ste slišali iz ust Susteršičevih pristašev. Zaman je bilo govoriti, da je Krek sam duhovnik in da mu je najvažnejše složno delo med posvetnjaki in duhovniki v korist katoliške stvari. Susteršič je dosegel svoj cilj, zanesel je začetke razdora v katoliški pokret, samo da se obdrži in ne misleč na fatalne posledice, ki bi jih mogla roditi borba med laiki in klerom. Medtem je — hvala Bogu pravijo »Novine« — njegovo stremljenje paralizirano s tem, da je vsa štajerska in koroška duhovščina v Krekovem taboru ter največji del mladih duhovnikov na Kranjskem, pri Susteršiču pa niso izvezemsi podložno mu uradništvo in župane nobeni posvetnjaki.

Kriza dobiva tudi globlji idejni značaj, akoravno Susteršič tega ni hotel, bolj rečeno na to niti ni mislil. On je nenaravno naglašal, da je cela stvar izključno kranjska zadeva, v katero se ostali Slovenci posebno na Hrvati ne smejo vmešavati. Na Kranjskem je zaenkrat on gospodar, zato bi hotel napraviti to, kar bi se njemu zdelo, ostale pa postaviti pred gotovo stvar. Ta namera ni uspela, ker so val i izven Kranjske uvideli,

da najsilnejša jugoslovanska stranka ne sme biti podložna osebnim inektivam sposobnega toda neobičajno ambicioznega človeka, kakršen je Susteršič. Analogijo sedanje borbe, akoravno ne popolno, imamo v nekdanjem boju nemških konzervativnih katolikov in krščanskih socialcev. Nekaj podobnega je tudi na Slovenskem.

Ze so v to borbo vpletene tudi ideje, ki spočetka niso imele z njo ničesar opraviti. Konzervativnejši katoliški učenjaki in podobni elementi, ki že popreje niso soglašali z nekaterimi nazori drja Kreka, ker so se jim zdeli preveč demokratični in preveč nacionalni, so skušali vzdržati enkratiteto, zlasti v kranjskih listih »Slovenca«, »Domoljubu« itd., toda brez velikega uspeha. Ko so se reprezentanti mlade grupe, ki je v literarnih, socialnih in političnih vprašanjih zavzemala naprednejše (!) stališče, zbrali okoli drja Kreka, se je pričela najprvo latentna borba za beletristične in umetniške probleme, v prvi vrsti med drjem. Izidorom Cankarjem — »Dom in Svet« ter drjem. Alešem Ušeničnikom (»Čas«), ki je povzročila, da se je moral Cankar odreči uredništvu »Dom in Svet«. Konečno je prešla ta borba — akoravno ne očitno — tudi na ostala polja ter je postala borba dveh sistemov. Ta idejni nesporazum, ki ga je znal dr. Susteršič dobro uporabiti, mu je dosti pomagal, da si je pridobil simpatije konzervativcev in vpliv na kranjske liste.

Vendar pa skupina starejšega konzervativnega ljubljanskega klera, akoravno se je trudila že prej, da eliminira Krekov vpliv na mlajšo duhovščino, želi še danes ostati nevtiralna. Razven Krekovega razboritega stremljenja, da razdor ne raznese vseh dosedanjih uspehov slovenskih katolikov, je rezervirano zadržanje teh konzervativcev mnogo pripomoglo, da se stranka še ni formalno razbila.

»Novine« smatrajo za gotovo, da bo v tej borbi zmagal Krek in da se mu bodo pridružili konečno tudi konzervativci, ker da morajo spoznati, kako izkorišča dr. Susteršič njihovo razpoloženje — za ojačanje svojega stališča. Slovenci baje sprevidijo, da morejo le Krekove ideje zagotoviti bodočnost Slovenstva.

Objavili smo predstojeci članek prav obširno, ker se nam zdi kot informacija od neposredno prizadete (Krekove) strani prav podučen. Seveda pa so podobne informacije naplpane vedno z zelo subjektivnega stališča in rade razdelijo dobro in slabo tako, da ima nasprotnik dovolj navorjen koš. Resnica je navadno po sredi in tudi drja Kreka je videl svet že v drugih manj idealnih vlogah, kakor mu jo pripisuje članar zagrebških novin. Interesanten bi moral biti odgovor na ta izvajanja z nasprotni strani. Če ga uvidimo — morda v »Hrvatski« ali v »Slovenca« ga objavimo.

Vesti iz primorskih dežel.

V italijanskem vjetništvu se nahaja Rudolf Gerdol iz Trsta, 27 let star, in sicer v Asinari 2 Reparto.

V srbskem vjetništvu se je nahajal, kakor kaže seznam izgov št. 468, Ivan Bizjak 97. polka z Goriškega.

V ruskem vjetništvu se nahajajo po seznamu izgov št. 468: Vinko Batič, korporal, v Čembarju, Ivan Berlot, poddesetnik, v Kirzanovu, Ivan Budin, četovodja, v Skobelevu, Ivan Čenčič v Harkovu, četovodja Josip Cerkvenik, kraj ni naveden, Ivan Četrtič, stotniški bobnar v Harkovu, Josip Čučič v Moskvi, Alojzij Devetak v Šilovskem Rudniku, Anton Ferfila, narednik, vsi 97. polka, vsi iz Goriškega.

V Povirju na Krasu je požar 22. t. m. vpepeli dve hiši z gospodarskimi poslopji. Radi hude burje so imele gasilci težko delo.

V Trstu je umrl po dolgi bolezni gosp. Ivan Siberna.

Imenovanja v davčni službi. Davčni upravitelj Anton Furlani, Josip Suštanj in Egidij Schreiber so imenovani za višje davčne upravitelje.

Zapiemba premoženja. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplembo premoženja Cirila Dornika, roj. leta 1894, v Števerjanu v Brdih, mizarja, sanitetnega vojaka 20. lov. bat., in Izidorja Špacapana, rojenega leta 1890, v Renčah, zidarja, vojaka 20. lov. bat., ker sta osumljena pobege k sovražniku.

Trst brez govejega mesa. Radi slabega vremena je bil včeraj prevoz govejega mesa v Trst nemogoč, zato se včeraj v Trstu ni prodajalo goveje mesa.

Burja v Trstu. Trst, 25. januarja. (Kor. urad.) Včeraj je divjala ves dan v Trstu in daleč naokoli le-

redno huda burja s snegom. Vsled težkega slabega vremena se je pripetila cela vrsta nezgod, med njimi več težkih. Ob 4. popoldne je povozil v snežnem zametu vlak istrske deželne železnice pri Zavljah dva vojak in eno žensko. En vojak je zmežkan, drugi vojak in ona ženska sta več ali manj težko poškodovana. Pri nekem pogrebu v predmestju Sv. Jakob je vrgla burja krsto na tla, dasi je bila navezana na voz in so jo držali štirje moške. Burja je dosegla hitrost nad 100 kilometrov na uro. Temperatura se je držala čez dan na tri stopinje Celsija pod ničlo.

Razpis natečaja. Razpisuje se 1 deželni štipendij v znesku 600 K, ustanovljen od deželnega zbora v spomin na 60letnico vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Za to ustanovo se morejo potegovati dijaki, ki so sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega na Goriško-Gradiščansko in so slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehnični ali na višjem poljedelskem zaodu. Štipendij se podeli začasno le za eno leto, t. j. za akademsko leto 1916/17. Prosilci naj predložijo svoje vloge deželnemu odboru do 15. februarja 1917 in naj jim priložijo krstni list, domovnico, ubožno spričevalo, frekventacijsko spričevalo in dokazilo o dosedanjem učenem napredovanju. — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Dnevne vesti.

— Cesar je sinoči odpotoval z Dunaja.

— **Cesarski strelci.** Cesar je izdal naslednje povelje: Ukazujem, da se deželni strelci odslej imenujejo cesarski strelci. Prepričan sem, da bodo te hrabre čete, ki so si doslej pridobile nevenljive laurike, dale novemu imenu sloves sijaj, meni na veselje, sebi na čast in domovini na blago. — Na bivališču, dne 16. januarja 1917. — Karel.

— **Iz min. predsedstva.** Cesar je podelil min. svetniku v min. predsedstvu Valterju Breisky viteški križ Leopoldovega reda, min. tajniku drju. Rudolfu Šafariku pl. V. l. v. viteški križ Franc Jožefovega reda, nadalje sekc. svetniku Rinaldu Čuliču in drju. baronu Löwenthalu naslov in značaj ministerjalnega svetnika ter min. tajniku drju. Ernestu Hofickemu naslov in značaj sekc. svetnika.

— **Odlikovanja.** Cesar je podelil policijskemu ravnatelju v Ljubljani vladnemu svetniku grofu Karel Küniglu v priznanje odličnega in požrivalnega delovanja pri sanitetnih pomožnih službi v vojni oficirski križec Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo, in višjemu policijskemu komisarju pri policijskem ravnatelstvu v Ljubljani dr. Mihaelu Skublu v priznanje izvrstnega službovanja v vojni viteški križec Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo. — Najvišje pohvalno priznanje je izrečeno podpolkovniku 40. pp. Teodorju Rakeljcu.

— **Za novega guvernerja banke »Bodenkredit«** je imenoval cesar bivšega finančnega ministra dr. Karla viteza Letha.

— **Vojaške vesti.** Za nadporočnika je imenovan poročnik 27. dom. pp. Ivan Mehle.

— **Najnovjši dopisni kip Njegovega Veličanstva cesarja Karla,** modeliran od kiparja Emila Janaschek, je razstavljen v izložbenem oknu cvetlične trgovine J. Wider v Selenburgovi ulici in tvrdke Krisper nasproti mestnega magistrata. — Cisti dobiček je namenjen soškemu fondu in znaša cena kipu 60 K, k temu krasno opremljena stenska polica — konsol — s cesarsko krono, cena 30 K. Kip, ki je lepo dovršeno umetniško delo je razstavljen tudi na Dunaju in Budimpešti in ga v nakup najtopleje priporočamo.

— **Gospa Franja dr. Tavčarjeva** je poslala neki stotniji našega Cesarjevičevega polka za božič lep gramofon s slovenskimi ploščami, na kar je prejela od radostno presenečenih vrlih fanov sledeče pismo: »Na božiču, 14. januarja 1917. Vaše Veleblagorodje! Izenadili ste nas, milostljiva gospa, z velikodušnim božičnim darilom — gramofonom, ki smo ga danes z veliko radostjo prejeli. Tem večje je naše veselje, ko slišimo domače, pristne burke naših prednikov in milozvočne glasove narodnih slovenskih pesmi na njem. Kako naj se Vam zahvalimo za ta Vaš velikodušen dar? Preslaba je moja pisarna zahvala, zato Vam pa vsi slovesno in sveto obljubljamo, da hočemo tudi še v naprej tako hrabro hraniti našo lepo domovino pred izdajco do končne zmage, kot doslej. Nestropno čakamo na dan, ko bo naša Cesarjeviča slovenska pehota zmagovito prikoralaka v belo Ljubljano. Dal Bog! V imenu moštva 8. stotnije: Hinko Ločniškar, nadporučnik.

— **Iz finančne službe.** Premeščeni so: finančni koncipista dr. Ernest Močnik iz Logatca v Radovljico in dr. Robert Tomšič iz Ljubljane v Logatec; finančni tajnik Martin Spindler od ravnateljstva k davčni administraciji v Ljubljani; evidenčni geometer Alojzij Lušin iz Novega mesta v Crnomelu. V pokoj je šel davčni oficijal Anton Brilli.

— **Osebnosti v pošte.** Poštni praktikanti: Zmagoslav Kliner, Janko Šajina, Vekoslav Desenič in Henrik Jaklitsch so imenovani za poštne asistente. Poštni konceptni praktikant dr. Valter Rubbia je imenovan za koncipista. — Poštni oskrbnik Mihael vitez Vucetič-Bieliz je premeščen k poštenu in brzojavnemu ravnateljstvu v Pragi. — Poštni kontrolor Benedikt Sauli ter poštna oficijala: Josip Pelizon in Peter Bernecich so stopili v stalni pokoj. — Naslednji poštne aspiranti so imenovani za poštne oficijante: Srečko Franzl, Anton Černe, Josip Hartman (vsi trije za Jesenice na Gorenjskem); Josip Tomaž, Gustav Glogovšek in Bernard Naglič za Pulj; Zmagoslav Gela za Opatje, poštna oficijantka Pavla Stanič, imenovana za poštarico v Baški. — Premeščeni so: poštni adjunkt Vekoslav Marzari iz Pulje v Trst; poštni oficijal Rudolf Rauter iz Lošinja malega v Pulj; oficijantke: Emilija Rocco iz Buzeta v Trst, Evelina Slavina iz Trsta v Buzet, Beatrica Nigris iz Trsta v Poreč, Roža Gante iz Poreča v Trst. — Poštna oficijantka Berta Hermann je odpovedala poštno službo. — Poštariji: Peter Frann, Ivan Fedile in Henrik Crevato; poštne oficijantke: Filomena Orbanich in Sofia Stalitiz ter poštne ekspedientinje Marija Fabiančič so stopile v pokoj. — Umrli je poštna oficijantka Jožica Firisin.

— **Sinočni koncert komornega virtuoza Ondříčka** je bil sijajen po umetniškem uspehu in obisku. Poročilo pričemo jutri.

— **»Glasbena Matica«** priredi v dne 6., 7. in 8. februarja tri velike dobrodelne koncerte s sodelovanjem pevskega zbora.

— **Zagrebsko kralj. zemaljsko kazališče** pripravlja še za tekočo sezono premijero Kraigherjeve drame »Školjka«. Za premijero se kaže v hrvatski javnosti že sedaj živahen interes.

— **Nakazilo svinca za lovsko šibro.** C. kr. osrednja revizijska komisija je naznanila, da c. in kr. vojno ministrstvo vspriču velike potrebščine vojne uprave ne more še nadalje nakazovati svinca za izdelovanje lovskih šibor. Pač pa je pooblastilo osrednjo revizijsko komisijo, da sme iz zaloga starega svinca dovoljevati posameznikom do preklica posebne množine tega blaga. Žal da so nekateri lastniki starega svinca njim izkazovano naklonjenost osrednje revizijske komisije zlorabljali na ta način, da so svoje množine svinca delili na dele pod 50 kg in da so za to potem v naslednjih prošli, naj se jim prepuste. Vsled tega je bila osrednja revizijska komisija prisiljena doslej prosto množino 50 kg svinca znižati na 20 kg. Osrednja revizijska komisija zategadelj ne bo zahtevala nikake odstotne oddaje pri prijavah starega svinca za izdelovanje šibor kovinski centrali do 20 kg; pač pa se bo morala oddati ena tretjina pri množini od 21 do 100 kilogramov, preko 100 kg pa dve tretjini kovinski centrali. Toliko v znanje in ravnanje vsem prizadetim s pristavkom, da se drugih zapretil v tem oziru z vojaške strani sploh ne bo vpoštevalo.

— **Produkcija g. Rette v Ljubljani.** Za predstave tega hrvatskega umetnika v dvorani hotela »Union« v Ljubljani, ki se vrše v soboto 27. in nedeljo 28. t. m. je opazovati pri našem občinstvu mnogo zanimanja ter je upati, da bodo prav dobro obiskane. Z ozirom na raznolikost programa je vredno posetiti oba večera. Vstopnice: sedež po K 5.—, 4.—, 3.—, 2.—, 1.—50 in 1.—; stojišča po 80 vin., za dijake in dijakinje po 50 vin., se dobe v Dolenjski trafiki v Prešernovi ulici in za večer predstave pri blagajni od 7. naprej.

— **Umrli je v Ljubljani v starosti 52 let znani polkovnik Viktor plem. Putti.**

— **Umrli je v Litiji veleposestnik ltd. gospod Friderik Berdajs** po dolgem bolehanju. Teško prizadeti rodbini naše sožalje.

— **...nikdo ni znal, od kod prišel je to pot... Roman iz življenja ubožne ameriške deklice v 4 dejanjih.** Max Marsch, Robert Harron in Wod Lowrey v glavnih vlogah. To je ameriška senzacija, katera se bo od jutri, sobote, dne 27. do ponedeljka dne 29. t. m. videla v Kino Idealu.

Izgubljene stvari v času od 1. do 31. decembra 1916, prijavljene pri policiji: črnosnjate denarnice: brez denarja; z 10 do 11 K; z 22 K; s 6 K 60 v; s 100 K in legitimacijo; z 18 K; s 14 K, 3 karte za sladkor, 1 vozna karta; z 32 K; s 46 K; z 10 K 50 vin. in poštneoddajni list; s 26 K; nova črnosnjata denarnica z 22 K; črnosnjate denarnice: s 15 K; z 1 K, 1 prstan in 1 svetinjska; s 70 do 80 K; rjavosnjate denarnice: s 50 K; z 80 kronami; s 6 K; s 30 do 50 K in listi; z 20 K, 1 karta za mast; z 8 K. Superarbitrierungsschienen in potrdilom o istovetnosti; s 94 K 60 v in 1 legitimacijo; rdečosnjati denarnici: s 53 K 30 v; s 500 K; rumenosnjata denarnica s 30 K; sivosnjata denarnica z 28 K; bankovci za: 2 K; 100 K; 20 K in 1 legitimacija; 20 K; 100 K; 42 K v bankovcih; črnosnjate damske torbice z denarnicami: z 20 v in zlatim ščipalnikom, ključ in vizitkami; z 8 K in 1 legitimacijo; z 20 K, legitimacijo in 2 žepnima robcema; z 31 K; listnica iz celuloide z 90 K, legitimacijo in kartami državne in južne železnice; črni star deževni plašč; črna baržunasta torbica z zlato zapetnico in črno denarnico s 26 K in drobižem, sive in bele rokavice in fotografije otrok; torbica iz perla in rumenosnjata denarnica s 40 K in drugimi rečmi; rjav nahrbtnik; lesena pipa; par rokavic in 64 K; zlata damska ura z dvojnimi pokrovom in zlato verižico z zlatim svincnikom; srebrna pozlačena zapetnica; srebrna ura z zapetnico in srebrna moška ura z velikimi številkami in ključem za navit.

Najdene stvari v času od 1. do 31. decembra 1916, ki se dobe pri policiji: črnosnjate denarnice: z 2 K 20 v; s 37 K 72 v, 1 ključem in 1 prstanom; s 4 K 96 v; rjavosnjati denarnici: s 4 K 83 v; s 4 K 12 v, 2 svetinji in pol karte za sladkor; bankovci za: 2 K; 2 K in krušne karte; 2 K; 2 K 39 v; 3 črni dežniki; črn polsvilen dežnik, svilen damski dežnik; zlat prstan z majhnim diamantom; srebrna damska ura s fotografijo in legitimacijo na ime Ferluga; rjav nahrbtnik; pasja torbica z rjavim jermenom; pasja torbica, zarjavela, s starim jermenom; vozna svetilka; mlekarški voz, rumeno lakiran; prazna kanglja za mleko; zavoj z 10 majhnimi zavitki »Ženska hvala«; lesena skrinjica in bel predpasnik.

Aprovizacija.

— **Ustanavljanje vojnih kuhinj.** C. kr. urad za ljudsko prehrano je izdal vsem političnim deželnim oblastim odlok v zadevi ustanavljanja vojnih kuhinj. V odloku se pravi: Ker je po položaju na živiliških trgih vedno težavnejše, posamezne hranilne snovi, posebno živila, s katerimi gospodari država, pravočasno in enakomerno porazdeliti med posamezne konzumente v odmerkih, ki so določeni na osebo, in ker bo v slučaju, da bi vojna trajala daljši čas, sploh potrebno, večjo pozornost posvečati načelu dalekosežne štedljivosti pri porabi živil, je c. kr. urad za ljudsko prehrano sklenil, da zagotovi javno organiziranim prehranjevalnim akcijam potom javnih kuhinj čim najobsežnejši delokrog. Tako se ne izloči samo obstoječe razdeljevanje ali vsaj bistveno skrajša, temveč se najde tudi poročstvo za kar najvarnejšo porabo živil, ki so na razpolago. V slučaju, če bi vojna trajala dalje časa, se bo eventualno v pospeševanje te akcije poseglo tudi po zakonitih prisilnih sredstvih, da, celo prepovedalo pripravljati jedi v malih zasebnih gospodarstvih. Vsekakor so že sedaj potrebna temeljita organizacijska dela, da se, kolikor zahtevajo lokalne razmere mest in industrijskih središč, ugodnosti vložnate pri pripravljanju jedi kolikor mogoče kmalu naklonijo prebivalstvu, in se za vse slučaje ustvari okvir, v katerem bi se v slučaju potrebe pozneje kdaj mogle izvesti prisilne organizacije omenjene vrste. Namestništvo (deželna vlada) se zato vabi, da uvede take organizacijske predpriprave v svrhu ustanovitve vojnih kuhinj in se pri tem ravna po naslednjih načelih: 1. Pri tej akciji gre izključno za takomenovane kuhinje za polno prehrano, torej za prehranjevalne zavode, ki morejo svojim odjemalcem dajati najmanj eno popolno kosilo na dan. 2. Vojne kuhinje, ki naj se ustanove, niso dobrodelni zavodi, temveč podjetja, ki izdatke za nabavo blaga, za tekočo upravo in pokritje obresti in amortizacije pokrivajo s plačili za kosila. Neodvisno od tega naj obstoje dalje ali naj se tudi razširijo oni dobrodelni zavodi, ki imajo namen, da ubožnejšim ljudskim slojem popolnoma ali deloma preskrbujejo denarna sredstva za nabavo kosil v vojni kuhinji. 3. Vse te kuhinje se morajo v uradno uredbo porabe, oziroma v

sistem živilskih izkaznic vplesti tako, da se količine taki uredbi podvrženi živili (moke, kruha itd.), ki so potrebne za pripravo kosil, pokrivaajo s primernim skrcenjem uradnih izkaznic pri posameznih odjemalcih. 4. Pod temi pogoji uživajo vojne kuhinje prednost pri nakazovanju živil in sicer tako, da se je pri razpoložljivih količinah živil predvsem ozirati na uradno ugotovljeno potrebo vojnih kuhinj, potem pa šele na razdeljevalnice, ki so določene za zasebno porabo in takomenovane prostobornne količine, za katere se v ostalem izdelujejo posebna navodila. Odlok vsebuje nadalje predpise o upravi in vrstah vojnih kuhinj, njih financiranju in uvrstitvi v državno uredbo porabe. Deželne oblasti morajo o uvedbi organizacije vojnih kuhinj in pri tem pridobljenih izkušnjah poročati tekom štirih tednov.

— **Prehrana.** Minister za prehrano general Höfer je poročevalcu »Az Esta« rekel, da urad za prehrano zdaj preiskuje, koliko imamo sploh živil na razpolaganje. Polzvedbe bodo v vseh krovovinah vršili posebni uradniki. Zaradi pomanjkanja vagonov so nastale transportne težave, ki pa bodo v kratkem odpravljene. Za romunski plen je že določen razdelitveni ključ. Žito se pripelje z ladjami po Donavi, kar pojde lahko, ker na Donavi zdaj ni ledu.

— **Stadkor.** Urad za prehrano pripravlja naredbo, s katero bo kavararnam brezizjemno prepovedano, dajati gostom h kavi tudi sladkor.

— **Pivo.** Po listih je krožila vest, da odkaže urad za prehrano avstrijskim pivovarjem tekom prihodnjega meseca 1000 vagonov ječmena. Zdal se uradoma razglašja, da to ni resnično. Ubogi prijatelji piva.

Razne stvari.

— **Razpuščen sokolski društvi.** Češko namestništvo je razpustilo sokolski društvi v Hořicah in v Miletinu.

— **Prva vseučiliška profesorica na Nizozemskem.** Gospodična dr. Ivanka Westerdijk je imenovana za profesorico botanike na vseučilišču v Ufrechtu.

— **Potopljena goved.** Na donavskem otoku blizu Novega Sada so imeli shranjenih 400 glav goveje živine. Donava je nenadoma narasla in preplavila otok. Od črede so rešili samo 36 glav, vsa druga živina je utonila.

— **Velika nesreča v premogokopu na Japonskem.** »Daily Mail« javlja, da je nastala v Oyami v enem najvažnejših premogokopov, ki je last madžurske železnice, eksplozija. Izmed 1118 delavcev jih pogrešajo 1000.

— **Stavka na Španskem.** Iz Madrida javljajo, da je izbruhnila na Španskem generalna stavka. V Saragossi so se primerili že krvavi izgre-di, tudi v Barceloni so bili izgre-di, pri katerih sta bila dva vojaka ubita, več delavcev pa ranjenih.

— **Sebe in šest otrok je umorila.** V Weilheimu na Nemškem je železničarjeva žena Necker v trenutku blaznosti z nožem zaklala šest svojih otrok, starih 3 do 13 let, ter potem še sama sebi prerezala vrat. Zaprtila je pismo na moža, ki se nahaja na bolnišnici.

— **Italijanska roparska tolpa.** Šestdeset mož inanterije in kavalrije se je borilo sedem ur s slovito roparsko tolpo Sciarca na Siciliji. Roparji so bili prisiljeni, vdati se. Vodja tope ima na vesti okoli 200 umorov. Leta in leta že je divjala ta tolpa po Siciliji.

— **Zadnja eksplozija v Londonu.** pri kateri je zletela v zrak na vzhodu mesta ležeča municijska tovarna, je zahtevala ogromnih žrtev. Mrtvih je bilo 44 moških, 11 žensk in 14 otrok; težko ranjenih je bilo 19 moških, 34 žensk in 19 otrok, lahko ranjenih je bilo 155 moških, 102 ženski in 71 otrok.

— **Berolinska »Kreuz-Zeitung«** je začela borbo za načrt, naj Nemci tudi po končani vojni ne uvažajo nobene stvari, ki se ne da doma pridelati. Kava, čaj, kakao, čokolada, pomaranče, inozemska vina, inozemski tabak — vse, kar je treba dobiti iz tujine, naj izgine iz nemških domov. Pa če bo ta asketski program obveljal, je nač jako dvomljivo.

— **Nemiri v Parizu.** Zaradi pomanjkanja premoga so nastali v Parizu poulični izgre-di. Mladoletni fantje so poskusili vdreti v neke prodajalne in jih opleniiti. V predmestju Saint Antoine so že ob 3. popoldne zaprli vse prodajalce, ker so se delavci državnih podjetij pripravljali na skupen pohod v notranje mesto. V nekaterih provincah mestih so vpeljali nakazila na premog.

— **Izvoz bombaževga blaga iz Ogrske.** Policija v Budimpešti je v skladiščih donavske parobrodne družbe zasedla 16 vagonov bombaževga blaga. Pripravljeno je bilo v vagonih za prevoz pohištva in naj bi se bilo iztihotapilo iz Ogrske na Dunaj. Avstrijski trgovci so morali 19. decembra vse svoje bombažno blago oddati vladi, a da bi mogli kupčevati še dalje, so poslali svoje agente na Ogrsko, da pokupijo kar se da še dobiti. Kupčija je cvetela, dokler ni izšla na Ogrskem naredba, da je zaseženo bombažno blago. Od omenjenih 16 vagonov jih je bilo kupljenih 14 za dunajsko veletrgovino Gerngross. Zdal poizveduje ogrska vlada, kdaj je bilo to blago kupljeno in kdo so prodajalci.

— **Zaplenjene sardine v vrednosti 200.000 K.** Že mesece ni dobiti sardine. Zadnjič se je, kakor smo poročali, budimpeštanski policiji posrečilo, da je iztaknila v različnih skladiščih več tisoč zabojev, polnih sardine, v vrednosti nad 200.000 K. Preiskava je spravila na dan prav zanimive stvari. Pred vsem je razkrila, da ima borzni komisijonar Bihari za več kakor pol milijona nujno potrebnega blaga skritega in da je v zvezi z žitnimi komisijonarji ter s pomočjo petih bank nakupoval in prodajal ne le sardine, nego tudi druga živila, a tako da nišo prišla na trg, nego le romala od skladišča do skladišča. Zdal pesti policija tiste bančne velikaše, ki so dajali denar za ta »Kettenhandel«.

— **Danes sem celo noč sovražil.** Že pred vojno kot politik jako znani nemški general Keim je sedaj v berolinskem listu »Tägliche Rundschau« priobčil članek, ki je značilen za duševno razpoloženje gotovih krogov. General Keim pravi, da je tudi najsvetejša jeza minljiva in da zoper sovražnike ne zadostuje samo jeza, ampak treba je sovraštva, takega sovraštva, da prevzame vsega človeka. Takega sovraštva treba, da napolni dušo z največjo strastjo in jo vzposobi delati po načelu oko za oko, zob za zob. Tako sovraštvo, meni general Keim, je popolnoma upravičeno, češ z moralo se ne dela politika, ampak nastopati je treba vedno s kirasirskim škornjem. Komčno priporoča general Keim Bismarcka za izgle, kako treba sovražiti in se sklicuje na Bismarckovo znamenito izreko: »Danes sem celo noč sovražil.«

— **Čudak.** Vicomte de Fauconld je bil svoje dni eleganten francoski oficir in se je odlikoval v različnih kolonialnih vojnah tako, da mu je bila zagotovljena sijajna karjiera. Nekoga dne pa je slekel oficirsko uniformo in postal trapist. — Sel je v trapistovski samostan v daljnem Kavkazu in postal potem — samotar. Živel je v koči iz ilovice, ki si jo je sam zgradil in se bavil s preiskovanjem jezika in navad divjaškega rodu Tuaregov, med katerim je živel. Sestavil je slovar tega jezika in zapisal bajke in narodne pesmi. Pravi, da so posebno ljubezenske pesmi tega rodu zanimive. O kakih verskih uspehih tega ekskavalierista in mistijonarja — trapista seveda ni govora. Le malo snažnosti je hotel kavalierist-trapist naučiti te divjake in jim utepsti najprimitivnejše pojme poštenosti, da trdil se je zaman. Kaj je bil vzrok, da je kavalierijski oficir postal misijonar trapist, ni znano.

— **Ženska, ki zna tri milijone prišlepariti.** Na kratko smo že omenili, da so v Berolinu zaradi milijonske sleparije zaprli vdovo Marto Kupfer. Dogodek je res senzacionalen: Marta Kupfer je prišla v Berlin brez denarja in je s težavo dobila 400 mark na posodo. Začela je najprej kupčevati z medom, potem pa tudi z drugimi živili. Zaeno je, da bi prišla do kake večje svote, začela razmerje s starejšim gospodom in poklicala na pomoč še svojo jako lepo hčerko. Njeno stanovanje je postalo zbirališče največjstarejših gospodov... Obenem je ustanovila družbo za uvoz živil. To se pravi: ponaredila je notarski akt, glasom katerega je udeleženi pri njeni družbi pet velikih trgovcev z znatnimi svotami. Na ta način je pridobila mnogo ljudi, da so z večjimi vlogami pristopili njeni družbi. Pospeševala je svoje početje z vsakovrstnimi falsifikacijami in si z njimi pridobila jako mnogo blaga. Ker je plačevala visoke obresti in izdatne dobičke deležnikom, je vjela vedno nove. Poražila je zase v enem letu kakih 100.000 mark. V banki so dobili njenih vlog še 630.000 mark, izgnilo je pa skoroti tri milijone mark.

Darila.

Rdečemu križu je namestu venca na grob svojemu nepozabnemu prijatelju Jankotu Forte, veleposestniku v Trbovljah, znesek 25 K daroval g. Matija Dolničar, kolodvorski restavratore v St. Petru na Krasu.

Za aprovizacijo ubožnih. Dobrotnik, ki želi ostati neimenovan izročil je mestnemu županstvu vnovič svoto 100 K 70 v za aprovizacijo ubožnih slojev ljubljanskih. Drug neimenovan dobrotnik pa je izročil mestnemu magistratu za vdove in sirote padlih Ljubljancev 50 K in za domače invalide 50 K.

Za revno šolsko mladino. Upravnemu odboru Dnevnih zavetišč za revno šolsko mladino v Ljubljani je darovala tverka Anton Krisper s posredovanjem g. sanitetnega nadzornika dr. Demetra Bleiweisa viteza Trsteniškega 350 ščetk za negovanje zob zavetiščarjev. Iskrena hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. januarja: Alojzija Pavla Janežič, hči medicina, 10 mesecev, Orlova ulica 13. — Alfonz Vogrinc, natakarjev sin, 5 mesecev, Streliška ulica 15. — Zmagoslav Dobida, rejec, 7 let, Bohoričeva ulica 29.

Dne 24. januarja: Marjan Robida, sin gimn. profesorja, 1 leto, Trbovska ulica 15.

Dne 24. januarja: Ana Vormacher, krojačeva vdova, 9 let, Radeckega cesta 9. — Karolina Petsche, davkarjeva vdova, 69 let, Sv. Petra cesta 62.

Dne 25. januarja: Karel Kollert, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 26. januarja: Jakob Strle, bivši gostilničar, 61 let, Japljeva ulica 2.

V deželni bolnišnici.

Dne 22. januarja: Elizabeta Kocjan, zasebnica, 85 let, Cesta na loko št. 23.

Dne 21. januarja: Ivan Kristan, bivši krojač in trafikant, 69 let. — Andrej Bizjak, pekovski mojster, 50 let.

Dne 23. januarja: Valentin Pavšnar, čevljar, 56 let. — Marjana Primc, občinska uboga, 77 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnik in tisk „Narodne tiskarne.“

Pri bolečinah v obrazu vsled prehlajenja, ranitve itd. se vzame Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko „Elsa-fluid“. Predvojne cene. 12 steklenic pošlje franco za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238, Hrvatsko. V daleč preko 100.000 zahvalnih pismih se priporoča, istotako Fellerjeve odvajalne „Elsakroglice“. (ev)

Trgovine

s poštними kartami

dobe zastoni cenik o krasnih novostih po brezkonkurenčnih cenah 10%

Zaloga razglednic Miroslav Eisenmenger, Dunaj XV. Löhrasse 4.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

— trgovska tverka —

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

3729

Zahvala.

Povodom prebitke izgube našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta itd., gospoda

Janka Forte

veleposestnika, gostilničarja in mesarja

izkazalo se nam je vsestransko toliko srčnega sočutja, da nam je nemožno vsakemu posebej izreči svojo zahvalo. Naj prejmejo torej tem potom prsrčno in iskreno zahvalo prečastita duhovščina, vsi mnogobrojni cenjeni prijatelji in znanci, ki so počastili dragega ranjkega na zadnjem potu ter vsi ljubeznivi poklonitelji prelepih vencev. Srčna hvala vsem!

V TRBOVLJAH, dec 26. januarja 1917.

326

Zahvalječi ostali.

pisalni stroj

Kje, pove upravništvo „Sloven. Narod.“

KONJ

dobro za vožnjo in tek se prod. Cena K 900— pri

IVAN LAPAINE, Novi Vodmat št. 95.

SODE

novi in stare

od 56 litrov naprej kupi A. OSET, p. Guštanj, Koroško. Kupite se tudi steklenice kislih voda.

Čokolado, piškote

in raznovrstne slaščice,

se dobiva na drobno in debelo po nizkih cenah pri B. SAJNTE, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Klobuke cilindre in čepice v najnovejših fasonah in v veliki izbiri priroča IVAN SOKLIČ.

Velika zaloga najmodernejših slamičev.

Ed. Pristal Panamski slamič od 8 K do 50 K.

Karl BATERIJE

za žopne svetilke se varstveno zaznamovane, odlično najboljše.

Debe se povzeli.

Sprejmo se dobro izarjona

prodajalka

v mešanem blagu, večja tudi železnine. Hrana in stanovanje v hiši. — Pismene ponudbe z natančno navedbo dosedanega službovanja naj se dopošljejo na A. Sušnik, Zeloška cesta št. 21, Ljubljana. 317

V „Kino Central“ v deželnem gledališču:

danes v petek: **Zbesnela zver.**

Silajna drama. — Napeto zanimivo dejanje.

Jutri v soboto ob 4. uri popoldne:

„**Kleopatra**“ ali „**Kraljica Nila**“.

Svetovno slavni filmi — Velika silajna zgodovinska drama po Shakespearu. Tudi mladini pristopno.

Ob 6. in pol 9. uri zvečer:

Mirko Pasqua.

Prečestljiva filmska igra v 6 dejanjih. Leto Neumann v glavni vlogi.

Vsaka predstava v soboto traja dva uri, zato 10 min. vzpost.

Najnovejši in najaktualnejši film:

Naš zmagoviti pohod skozi Romunijo.

(Pri vseh predstavah.)

Št. 1030.

321

Razglas.

Vsled vladajočih izrednih razmer mestnemu magistratu letos ne bo mogoče, pravočasno dostaviti predpisov o vodarini in gosaščini za leto 1917.

Hišni posestniki se vsled tega pozivljajo, da plačujejo zapadlo vodarino in gosaščino — dokler ne dobe novih plačilnih nalogov — točno ob zapadlih rokih po predpisu lanskega leta, da si prihranijo zamudne obresti.

V svrhu plačevanja se bodo dostavile hišnim posestnikom v najkrajšem času položnice poštne hranilnice, ki se naj jih blagovolijo čimprej poslužiti.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. januarja 1917.

Iz mojega zelo dobro priporočenega

„**Caraghe morskega mahu**“

si lahko napravite 1 liter izvrstnega

nadomestila za jedilno olje.

1 zavitek garantirano izbranega za 1 liter olja stane K 1.—

Ker mi vsled prevelikih poštinih naročil ni mogoče vsem cenj. odjemalcem povrsti ustreči, si dovoljujem tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem poročiti, da se dobi moj mah

za okolico Novo mesto pri g. A. Oblaku, Novomesto, „ „ Kranj pri g. F. Dolenz, Kranj, „ „ Trzin pri g. L. Lavš, Trzin, „ „ Jesenice pri g. M. Perušek, Jesenice, „ „ Radovljica pri g. F. Pero, Radovljica, „ „ Skofja Loka pri g. J. Košir, Skofja Loka, „ „ Ljubljana pri g. Mariji Lukano, Kopitarjeva ulica št. 4. v vseh boljših trgovinah Poštne naročila najmanj 6 zavitekov sprejemam.

Ivan Urek, Ljubljana 6, Mestni trg št. 13.

„SLOVAN“ XV. letnik

ilustrovan mesečnik za

književnost, umetnost in prosveto

priobčuje pesmi, romane, novele, povesti in razprave najboljših slovenskih pesnikov, pisateljev in znanstvenikov.

Vsaka številka „SLOVANA“ ima po 1 ali 2 eno- in večbarvni umetniški prilogi; reprodukcije del najboljših slikarjev ozir. kiparjev ter portrete pisateljev in umetnikov.

Naročnina za „SLOVANA“ znaša za vse leto 12 K, pol leta 6 K, za dijake vse leto 10 K, za pol leta 5 K. Naročite „SLOVANA“ takoj!

Naslov: „SLOVAN“, Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Marija Berdajs naznanja v svojem, v imenu svojih otrok **Leopolda, Julijane in Pavla**, svojih zetov ter vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njih iskrenoljubljeni, dobri soprog, oziroma oče, tast, stari oče in stric, gospod

FRIDERIK BERDAJS

veleposestnik itd.

dne 25. januarja ob 11. uri dopoldne, previden s tolažili sv. vere, po dolgem, mučnem trpljenju, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, dne 27. januarja 1917 ob 1 uri popoldne iz hiše žalosti v Litiji, Glavni trg št. 51 na pokopališče na Savo ob juž. žel.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v podružniški cerkvi v Litiji in v župni cerkvi na Savi ob juž. žel.

V LITJI, dne 25. januarja 1917.

329

Mestni pogrebni zavod v Litiji.

Izboren nadomestek za pravo jedilno olje

za vsakovrstne salate, si vsakdo sam lahko pripravi, če kupi zavitek mojega

islandskega Caraghee mahu

zavitek za 1 liter olja garantirano izbranega . . K 1.—

zavitek za 1 liter olja najfinejše vrste. K 1'30

zavitek za 2 litra olja najfinejše vrste. K 2'40

Dobi se pri

M. SPENKO v Ljubljani, Kopitarjeva ulica,

kakor tudi že pripravljen nadomestek olja za takojšnjo uporabo 1 liter K 2.—. (Tekoč nadomestek se po pošti ne pošilja). Poštne naročila in denarno pošiljavo naj se pošiljajo na

Ivan Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.